

ЛИКОВНА ХРОНИКА

УБАВ ПРИМЕР НА МЕЃУНАРОДНАТА СОЛИДАРНОСТ

● Кон изложбата на подарени дела во Музејот на современата уметност во Скопје и самостојните претставувања на Владимир Аврамчев во Салонот на ДЛУМ во Скопје и на Живоин Гокиќ во Уметничката галерија во Куманово

Музејот на современата уметност во Скопје ја продолжува традицијата во презентирањето на подарени дела, изразувајќи им на тој начин благодарност на странските и нашите уметници. Музејот со овие донации на уметнички дела, израз на меѓународната солидарност доби една поширока димензија во својата функција и улога.

На тој начин е создадена збирка со импозантен број уметнички дела, во периодот 1971 — 1980 година побогата за 475 експонати. На оваа изложба не беа застапени подарените дела од Бразил и првата донација на грчките уметници што беа порано претставени.

Од вкупниот број дела направен е избор, при што се водело сметка секој дарител да биде застапен најмалку со едно дело. Тоа, во секој случај, придонесува за добивање поцелосна претстава за квалитетот и стилските карактеристики на подарените дела. Присутен е широк стилски дијапазон, почнувајќи од реализмот, па се до концептуалната уметност, со што се опфатени сите поважни струења и правци во современата ликовна уметност. Во таа панорама можат да се сретнат и повредни, дури и репрезентативни остварувања на некои уметници. Изложбата не понудува никоја систематичност и поодредена концепција, што ѝ не треба да се очекува кога се има предвид нејзиниот карактер. Не секогаш уметникот го отстапува повредното дело од што произлегуваат и осцилациите во квалитетот на овие творби. Тука можат да се сретнат најразновидни ликовни дисциплини од сликарство и скулптура, преку цртеж и графика од таписерија, керамика и фотографија.

Меѓутоа, како најимпресивен момент се издвојува убавиот гест на меѓународната солидарност на ликовните уметници од шеснаесет земји (Австралија, Англија, Боливија, Бразил, Грција, Данска, Италија, Јапонија, Југославија, Кина, Полска, Романија, Франција, Холандија, ЧССР и Шпанија, како на Националната галерија во Прага што подари десетина дела од чешки уметници.

Втората самостојна изложба на Владимир Аврамчев, во Ликовниот салон на ДЛУМ во Скопје, не донесува промена и еволуција во однос на неговите до сегашни ликовни преокупации. Во из-

ложените декоративни чинии и керамопластики тој заокружува одредени ликовно — естетски барања блиски на сликарството и скулпторството. Настојувањата кон се поголемо збогатување на колористичките и пластичните квалитети на применетата уметност нашле одраз и во делата на Аврамчев. Меѓутоа, кај него е сè позабележителен процесот на трансформирање, ако може така да се рече, на применетата во „чиста“ ликовна уметност.

Тој поаѓа од примарниот облик на топката за да развие послободна пластична форма. Една на друга се надоврзуваат органските асоцијативни форми правејќи визуелно интересна целина. Аврамчев негува концепт на естетизирана форма во керамиката, речиси ослободена од елементи на применетата уметност. Тука печената земја како материјал и техника доаѓа во судир со ликовните барања на уметникот, што не може да се избегне во колку не се почитуваат можностите и законитостите на оваа техника.

Со оваа изложба Аврамчев ги потврди своите квалитети како керамичар, но и претенциозноста да направи повеќе од можностите што му ги пружа оваа техника.

Живоин Гокиќ (1940.) од Светозарево во Уметничката галерија во Куманово се претставува со триесетина платна, заокружувајќи циклус дела инспирирани од каменести предели. Асоцијативноста на природните форми на карпите уметникот ја користи за по-реалистичко „довршување“ на еден свет кој настанува и кој е во процес на формирање. Антропоморфните форми ги попримаат белезите на каменот, тие се поточно „изведени“ од него. Уметникот настојува да ја симболизира човековата цврстина и побуна преку тие скаменети асоцијативни форми кои завлегуваат во светот на фантастичното. Меѓутоа, Гокиќ не оди докрај, тој повеќе навестува и сугерира некаква атмосфера, состојба и форма отколку што јасно дефинира и прикажува. Сето внимание тој го свртува на создавање илузија, на материјалност, на цврстиот камен што се трансформира и слично, што би оставило поцелосен впечаток во колку постоеше и побогата и попродабочена ликовна идеја и содржина.

В. Величковски